

EXTRAS

din stenograma ședinței Senatului din 13 mai 2026

Domnul Liviu Sorin Robe:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Titlul declarației politice de astăzi: „Reformă economică sau colaps”.

Stimați colegi,

Astăzi nu voi prezenta doar o declarație politică, ci o analiză a situației socio-economice în care se află România.

Este evident că economia României traversează o perioadă dificilă și că sunt necesare reforme reale. Tocmai de aceea consider important să analizăm măsurile adoptate până acum, efectele acestora și riscurile pe care le putem întâmpina dacă actuala direcție economică nu va fi corectată.

Voi face în acest context o paralelă cu măsurile adoptate de Grecia, dar și de alte state care au trecut prin crize economice severe.

În anul 2025, peste 5% din școlile din Grecia, adică 766 de unități, au fost închise deoarece nu au reușit să formeze clase cu minimum 15 elevi. O măsură similară a fost aplicată și în România. Cauza principală a fost scăderea accentuată a populației, determinată în mare parte de emigrarea tinerilor.

În perioada crizei economice, Grecia a încercat să-și acopere deficitul prin vânzarea unor active importante ale statului, inclusiv insule și Portul Pireu. Cu toate acestea, datoria externă nu a putut fi stabilizată. În anul 2009, Guvernul elen cheltuia aproximativ 15% din PIB pentru menținerea aparatului birocratic, fapt care a contribuit la retrogradarea ratingului de țară la categoria de „junk”, un scenariu de care nici România nu este foarte departe. Consecința imediată a fost creșterea costurilor de împrumut și, implicit, accentuarea deficitului bugetar.

Grecia a beneficiat de trei programe de finanțare din partea Comisiei Europene, Băncii Centrale Europene și FMI, în anii 2010, 2012 și 2015. Toate aceste programe au fost condiționate de măsuri severe de austeritate care, în multe cazuri, au agravat problemele economice și sociale, în loc să le rezolve.

S-a cerut reducerea cheltuielilor publice și majorarea taxelor, exact tipul de politici pe care le vedem și astăzi în România, chiar dacă fără intervenția directă a FMI sau a altor instituții financiare internaționale.

În Grecia, măsurile de austeritate au inclus: reducerea pensiilor, creșterea vârstei de pensionare, majorarea TVA și a impozitelor pe venit, concedieri masive în sectorul public, reducerea salariului bugetarilor, diminuarea cheltuielilor pentru sănătate și majorarea taxelor pe proprietate.

Vă sună cunoscut? Din păcate, multe din aceste măsuri seamănă cu direcția economică adoptată astăzi și de Guvernul României.

Efectele au fost dramatice: șomajul s-a triplat, producția economică a scăzut cu 25%, sute de mii de firme au intrat în faliment, iar nivelul de trai s-a prăbușit. Aproximativ 94% dintre gospodăriile au declarat pierderi importante ale veniturilor reale.

Mai grav este faptul că, deși o parte din datorii au fost achitate, scăderea PIB-ului a făcut ca povara datoriei raportată la PIB să devină și mai mare. Un fenomen similar începe să fie observat și în România: chiar dacă anumite cheltuieli au fost reduse, ponderea lor în PIB a crescut pe fondul încetirii economice.

Experiența altor state demonstrează că programele bazate exclusiv pe austeritate produc aproape întotdeauna aceleași efecte: scăderea nivelului de trai, reducerea producției, creșterea numărului de falimente și creșterea șomajului.

Care ar putea fi alternativa? În primul rând, statul ar trebui să prioritizeze investițiile publice capabile să genereze dezvoltare economică pe termen mediu și lung: extinderea capacităților de producție și stocare a energiei, modernizarea infrastructurii portuare și dezvoltarea infrastructurii feroviare.

Avem nevoie de investiții productive, nu de proiecte fără impact economic real: stadioane de fotbal, renovarea unor școli care riscă să fie abandonate sau parcuri în localități depopulate.

În al doilea rând, este necesară o reformă autentică a companiilor de stat: listarea la bursă a celor profitabile, restructurarea sau închiderea celor care generează pierderi economice și nu pot fi eficientizate.

De asemenea, România are nevoie de o reformă administrativ-teritorială serioasă, care să reducă birocrăția și cheltuielile publice prin reorganizarea comunelor, județelor și agențiilor cu atribuții suprapuse.

Totodată, salarizarea în sistemul public trebuie corelată cu performanța, iar corupția, fie că vorbim despre mită, trafic de influență sau conflict de interese, trebuie sancționată drastic.

Un alt obiectiv esențial îl reprezintă susținerea IMM-urilor prin fonduri europene și măsuri reale de debirocratizare. Exemple precum Singapore demonstrează că dezvoltarea economică poate fi accelerată și prin simplificarea administrativă și susținerea mediului antreprenorial.

Acestea sunt doar câteva dintre măsurile care trebuie analizate înainte ca povara ajustării economice să fie transferată exclusiv asupra celor mai vulnerabili: pensionari, persoane cu dizabilități, studenți sau angajați din sectorul public.

Este întotdeauna mai ușor să reduci cheltuielile sociale decât să reformezi structuri influente politic și economic.

Nu mă aștept ca reformele să fie adoptate peste noapte, însă trebuie să înțelegem că politicile economice aplicate astăzi vor produce efecte mâine. Nu cred că România se află în pragul unui colaps economic, dar nici nu putem pretinde că măsurile actuale reprezintă o veritabilă reformă economică.

Vă mulțumesc.

Cu stimă, senator Robe Liviu Sorin, Circumscripția electorală nr.6 Bistrița-Năsăud.